

набуває добрих характеристик кислотостійкості, водопоглинання, границі пружності.

Отримані результати показують, що кислотостійкість і водопоглинання збільшуються зі зростанням вмісту карбиду кремнію, а $\delta_{пр}$ зменшується. При підвищенні температури випалювання всі показники покращуються: пружність і кислотність підвищуються, а водопоглинання зменшується.

На основі отриманих даних можна стверджувати, що оптимальним є такий вміст шихти (% мас): карбід кремнію – 20-30; шлак феронікелю – 70-80. Оптимальні температури випалювання – 1373-1423 К, тривалість випалювання – 2-4 год.

Список літератури

1. Измельчение гранулированного шлака ферроникеля для производства кислотостойкой керамики / М. В. Власова, А. А. Килимник, А. В. Голубничий, Т. О. Томила // Экотехнологии и ресурсосбережение, 1998. - №2. – с. 39-43.
2. Влияние исходного состояния компонентов в реакции карботермического восстановления кремнезема на структуру частиц карбида кремния / Л. Т. Донасевич, Н. Г. Коказей // Порошковая металлургия, 1993. - №4. – с.64-74.
3. Влияние исходного состояния компонентов синтеза в реакции карботермического восстановления кремнезема на структуру частиц карбида кремния / М. В. Власова, Л. Т. Домасевич // Порошковая металлургия, 1993. - №7. – с.54-61.
4. Лазарев А. М. Колебательные спектры и строение силикатов. – Л.: Наука, 1968. – 347с.

Методами РФА, ИК - спектроскопии и ЭПР исследован процесс фазообразования при температурной обработке смесей шлак ферроникелевого производства – карбид кремния. На основе полученных результатов показан результат обжига кислотостойкого керамического материала. Определен оптимальный состав шихты с использованием гранулированного шлака Побужского завода ферросплавов, который позволяет при относительно низких температурах обжига получить качественную кислотостойкую керамику.

The processes of new phases formation during temperature treatment of the mixture granulated slag of ferronickel production – silicon carbide was studied by X- ray diffraction, IR-spectroscopy, EPR method. The investigations performed show the principle possibility to obtain acid – proof ceramic by sintering. The optimum composition of mixture on base of granulated slag of Pobuzkye ferroalloys plant is defined which allows with rather low temperatures to receive qualitative acidproof ceramics by sintering.

УДК 334.716

А.Б Немченко, доц., канд. екон. наук, Т.А. Немченко, пошукач
Кіровоградський національний технічний університет

Оцінка сучасного розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області

У статті проаналізовано динаміку основних показників розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області
інноваційна діяльність, показники та оцінка розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області

На сьогодні вже не існує сумнівів щодо необхідності переходу України на інноваційну модель економічного розвитку. Однак, в державі практично не створені умови для ефективного здійснення інноваційної діяльності. Україна продовжує розвиватися як країна з високою часткою сировинних галузей промисловості, де переважає сфера низьконаукоємного матеріального виробництва. Тому й не дивно, що більшість науковців-експертів [1,2,6,7] визначають стан інноваційної діяльності в державі як кризовий і такий, що не відповідає сучасному рівню інноваційних процесів у промислово розвинених країнах. Окрім цього, вони одноставно наголошують на наявності суттєвих об'єктивних та суб'єктивних перешкод на шляху масової реалізації інновацій фінансового, політичного, правового і організаційного характеру та необхідності подальшого комплексного дослідження проблем інноваційного розвитку в Україні та її регіонів, розробки напрямів активізації діяльності. Саме у цьому контексті і слід розглядати актуальність інноваційного розвитку України та її регіонів. Саме з цих позицій і повинна формуватися і реалізовуватися регіональна інноваційна політика України.

Концептуальні засади інноваційного розвитку та питання управління інноваційними процесами висвітлено в публікаціях таких вітчизняних науковців, як: О.Алимов, Н. Гончарова, Л.Нейкова, Д.Черваньова та ін. Зв'язок інновацій і підприємництва, мотиваційний механізм та чинники активізації інновацій досліджувалися в роботах Ю. Бажала, Л.Борщ, А.Власової, А.Гальчинського, В.Гейця, В.Зянька, Н.Краснокутської, В.Осецького, В.Семиноженка, В.Сизоненка, Л.Федулової та ін. Регіональним аспектам інноваційного розвитку присвячено наукові публікації В.Вороніна, Б.Данилишина, М.Долішнього, Ю.Макогона, А.Мокія, А.Павлюка, В.Пими, С.Романюкова, Д.Стеченка, В.Чунсикова та інших вітчизняних дослідників.

Однак, незважаючи на чисельність наукових праць, присвячених проблемам формування і розвитку інновацій, особливості інноваційного розвитку регіонів України у них розглядаються здебільшого фрагментарно. Не вирішеними проблемами залишаються комплексні оцінки інноваційного потенціалу окремих регіонів України та формування регіональних проблем активізації інноваційної діяльності промислових підприємств.

Мета статті: дослідити тенденції розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області та розробити заходи щодо активізації інноваційної діяльності.

У Кіровоградській області інноваційна діяльність досліджуваних промислових підприємств в цілому була спрямована, насамперед, на подолання технічного відставання, переорієнтацію виробничого потенціалу, на створення конкурентоспроможних виробництв. Якщо розглядати динаміку кількості промислових підприємств області, що впроваджували інновації за роками, то побачимо невтішну картину (див. табл. 1). Так, у 2006 р. із загальної кількості промислових підприємств регіону нововведення здійснювали лише 28, що становило 11,7 % від їх загальної кількості. Це на 7,1% менше у порівнянні з 2004 роком. У першому півріччі 2007 року кількість інноваційно активних підприємств в області становило вже тільки 17, або 7,3% від загальної кількості промислових підприємств Кіровоградської області.[3] Тобто, тенденція до зниження інноваційної активності промислових підприємств регіону чітко визначилась. Відповідно до даних Головного управління статистики у Кіровоградській області, скорочується не лише кількість підприємств, що впроваджували інновації, а і їх питома вага у загальній кількості обстежених промислових підприємств області (2004 р. – 18,8 %, 2005 р. – 13,6%, 2006 р. – 11,7%).

Щодо напрямів впровадження інновацій, то за останні три роки ситуація характеризується, з однієї сторони, різким падінням (з 24 до 9, тобто майже у 2,7 рази)

кількості підприємств, що освоювали нові види продукції у 2005 році по відношенню до 2004 року, а, з іншої сторони, поступовим їх зростанням у 2006 році в порівнянні з 2005 роком (з 9 до 17). Аналогічні тенденції характеризують впровадження нових технологічних процесів і придбання та впровадження нових засобів механізації і автоматизації виробництва промисловими підприємствами Кіровоградщини. В той же час, звертає на себе увагу тенденція до збільшення кількості досліджуваних підприємств регіону, що придбали нові технології (2004 р. – 5, 2005 р. – 2, 2006 р. - 7).

Таблиця 1 – Динаміка кількості промислових підприємств Кіровоградської області, що впроваджували інновації в 2004-2006 рр. *

	Всього			У % до загальної кількості підприємств		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Кількість підприємств, які впроваджували інновації	49	35	28	18,8	13,6	11,7
з них:						
• впроваджували інноваційні види продукції	24	18	17	9,2	7,0	7,1
• впроваджували нові технологічні процеси	28	12	11	10,8	4,7	4,6
• придбали нові технології	5	2	7	1,9	0,8	2,9
• реалізували інноваційну продукцію	-	-	27	-	-	11,3

* складено і розраховано авторами за даними [4,5]

Як відомо, важливим показником, що характеризує інноваційну діяльність промислових підприємств, є реалізація інноваційної продукції. У 2006 році промисловими підприємствами Кіровоградської області було реалізовано інноваційної продукції на 455835,4 тис. грн., або 12% від загальної кількості реалізованої промислової продукції, що на 5% більше ніж у попередньому 2005 році, у тому числі, принципово нової продукції – 99% від загального обсягу реалізованої інноваційної продукції в області. Таким чином, відповідно до статистичних даних наведених у таблиці 2, показник обсягу реалізованої інноваційної продукції в регіоні має стійку тенденцію до зростання, а пріоритетними напрямками реалізації стала продукція, що зазнала суттєвих технологічних змін або заново впроваджена протягом трьох останніх років (збільшення у 2,4 рази у 2006 році в порівнянні з 2004 роком).

Досліджуючи динаміку обсягів інноваційних витрат (див. табл. 3) промислових підприємств Кіровоградської області ми з'ясували, що вони мають позитивну динаміку і збільшилися з 3510,8 тис. грн. у 2004 році до 52623,2 тис. грн. у 2006 році, тобто на 49 %. Найбільше коштів витрачено у 2004 році на придбання засобів виробництва (49,4%) і дослідження і розробки (33,1%), у 2005 році – на дослідження і розробки (42,1%) та придбання виробничих засобів (36,4%), у 2006 році – на придбання нових засобів виробництва (52,2%) і дослідження і розробки (14,7%). За цей же період, витрати на придбання нових технологій зменшилися на 51 %, витрати на маркетинг і рекламу – на 90%.

Таблиця 2 – Динаміка обсягу реалізованої інноваційної продукції, виробленої промисловими підприємствами Кіровоградщини*

	Всього			Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі реалізованої промислової продукції		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) (тис. грн.)	2661555,3	3127577,4	3659654,5	100	100	100
Обсяг реалізованої інноваційної продукції(робіт, послуг) (тис. грн.)	248540,3	220297,9	455835,4	9	7	12
в тому числі:						
• продукція, що зазнала суттєвих технологічних змін або заново впроваджена протягом 3 останніх років	188865,2	164602,9	451791,4	7	5	12
• продукція удосконалена впроваджена протягом 3 останніх років	45506,6	44136,9	19081,1	1	1	<1

* складено і розраховано авторами за даними [4,5]

Аналіз даних таблиці 4 свідчить, що найбільшу частку фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області утворюють власні кошти підприємств у структурі джерел фінансування. Ця частка має суттєву тенденцію до збільшення у 2005 році у порівнянні з 2004 роком (збільшення з 45,3% до 79%), але в 2006 році ми спостерігаємо зменшення до 49%. Кредити, як джерело фінансування максимально використовувалося у 2004 році (26,1%), мінімально – у 2005 році (0,6%).

З сумом констатуємо такий факт, як відсутність коштів місцевих органів управління та держбюджетних коштів у структурі джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградщини в останні роки. На нашу думку, це можливо лише в умовах відсутності розробленої стратегічної регіональної програми інноваційного розвитку області. В той же час цікавим фактом є збільшення коштів інвесторів – іноземних держав, що були спрямовані на фінансування інноваційної діяльності підприємств області (у 2004 році – 28,6%, у 2006 році – 44,1% від загального обсягу фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградщини).

Таблиця 3 – Динаміка обсягів інноваційних витрат у промисловості Кіровоградської області (у фактичних цінах)*

	Обсяг інноваційних витрат (тис. грн.)			Відсотків до загального обсягу		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Всього в тому числі на:	35108,8	36542,8	52623,2	100	100	100
• дослідження і розробки	11625,5	15420,2	7706	33,1	42,1	14,7
• придбання нових	359,5	384,4	179,0	1,1	1,1	0,3

технологій						
• виробниче проектування, інші види підготовки виробництва для випуску нових продуктів, впровадження нових методів їх виробництва	3968,6	5110,7	4907,7	11,3	14	9,3
• придбання засобів виробництва	17346,2	13294,7	27464,4	49,4	36,4	52,5
• маркетинг і реклама	294,8	27,4	28,5	0,8	0,1	0,1
• інші витрати	1514,2	2301,4	12339,8	4,3	6,3	23,4

* складено і розраховано авторами за даними [4,5]

Таблиця 4 – Динаміка джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області за 2004 – 2006 рр.*

Джерела фінансування	2004		2005		2006	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
Державний бюджет	-	-	-	-	-	-
Місцевий бюджет	-	-	-	-	-	-
Власні кошти	15892,1	45,3	28866,4	79	25791,2	49
Кошти інвесторів						
• вітчизняних	-	-	4297,0	11,8	-	-
• іноземних держав	10068,0	28,6	3158,9	8,6	23216,0	44,1
Кредитів	9148,7	26,1	220,5	0,6	3616	6,9

* складено і розраховано авторами за даними [4,5]

Загальновідомо, що інноваційний розвиток регіону пов'язаний з природноекономічною специфікою і наявністю комплексу проблем та інноваційного потенціалу, притаманних саме Кіровоградській області. Місце Кіровоградської області серед інших регіонів України можемо виявити, застосовуючи методику багатофакторного порівняльного аналізу. До основних елементів ресурсів інноваційного потенціалу, які доцільно кількісно вимірювати, зараховуємо: кадри, матеріально-технічне оснащення, фінансове забезпечення, організаційно-управлінську структуру. Кількісне вимірювання інноваційного потенціалу регіону можна здійснювати за допомогою даних статистичної звітності.

Сформуємо матрицю вихідних даних (див. табл.5). Ця система показників включає фінансове, науково-технічне та технологічне забезпечення регіонів.

Таблиця 5 – Матриця показників для оцінки інноваційного потенціалу регіонів України у 2004 році

Регіони	Фінансування наукових та науково-технічних робіт, тис. грн.	Фінансування інноваційної діяльності, тис. грн.	Кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, од.	Впроваджено нових технологічних процесів на промислових підприємствах, од.	Кількість освоєних інноваційних видів продукції, найменувань	Кількість наукових організацій, одиниць
	X1	X2	X3	X4	X5	X6
Автономна Республіка Крим	67559,0	80354,9	38	90	8	44
Вінницька	32025,1	15395,8	28	33	25	30
Волинська	8146,5	117376,8	8	12	5	16
Дніпропетровська	429180,8	144262,7	45	62	32	108

Донецька	232728,9	996938,3	67	115	67	83
Житомирська	7193,1	16688,6	29	31	16	12
Закарпатська	10840,0	8543,2	25	21	15	21
Запорізька	231979,9	206980,2	24	210	75	37
Івано-Франківська	22070,5	50508,6	29	16	4	21
Київська	71892,5	122149,7	42	45	11	37
Кіровоградська	11590,1	35108,8	49	4043	13	11
Луганська	59652,3	97136,8	32	73	2	52
Львівська	135799,1	64423,4	30	13	33	90
Миколаївська	149334,2	268046,1	18	29	5	40
Одеська	96682,7	173521,5	25	28	12	73
Полтавська	26280,2	80554,3	31	9	17	26
Рівненська	8382,8	56410,3	17	57	7	17
Сумська	93366,2	72354,7	16	13	73	27
Тернопільська	8345,8	3250,7	23	108	-	17
Харківська	672772,9	776400,5	88	12	60	233
Херсонська	12514,5	30569,6	19	12	9	23
Хмельницька	3709,0	10805,5	15	13	7	7
Черкаська	22875,6	108201,5	24	8	16	32
Чернівецька	11257,1	24651,8	19	37	6	23
Чернігівська	25831,0	125802,1	26	596	7	22
м. Київ	1763386,4	847984,2	189	1	244	389
м. Севастополь	49895,4	197,5	2		-	14

Далі у кожному стовпчику таблиці 5 визначаємо максимальне значення ($\max x_i$), на яке діляться всі елементи даного стовпчика (x_{ij}). У результаті одержуємо матрицю стандартизованих коефіцієнтів (a_{ij}) (табл. 6), де:

$$a_{ij} = \frac{x_{ij}}{\max x_{ij}}.$$

Потім всі елементи матриці стандартизованих коефіцієнтів підносимо до квадрата (a_{ij}^2)

. одержані квадрати множаться на величину відповідних вагових коефіцієнтів (k_j). після цього результати додаються по рядках і з одержаної суми добувається квадратний корінь.

$$R_j = \sqrt{k_1 a_{1j}^2 + k_2 a_{2j}^2 + \dots + k_n a_{nj}^2}.$$

Одержані рейтингові оцінки (R_j) розміщуємо згідно з ранжиром і визначаємо місце кожного регіону за результатами інноваційної діяльності.

Таблиця 6 – Матриця стандартизованих коефіцієнтів для оцінки інноваційного потенціалу регіонів України 2004 році

Регіони	Фінансування наукових та науково-технічних робіт, тис. грн.	Фінансування інноваційної діяльності, тис. грн.	Кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, од.	Впроваджено нових технологічних процесів на промислових підприємствах, од.	Кількість освоєних інноваційних видів продукції, найменувань	Кількість наукових організацій, одиниць
	$a1$	$a2$	$a3$	$a4$	$a5$	$a6$
Автономна Республіка Крим	0,3831208	0,0806	0,20106	0,15101	0,03279	0,11311
Вінницька	0,01816114	0,01544	0,14815	0,05537	0,10246	0,07712
Волинська	0,0046198	0,11774	0,04233	0,02013	0,02049	0,04113
Дніпропетровська	0,24338443	0,14471	0,2381	0,10403	0,13115	0,27763

Донецька	0,13197839	1	0,3545	0,19295	0,27459	0,21337
Житомирська	0,00407914	0,01674	0,15344	0,05201	0,06557	0,03085
Закарпатська	0,00614726	0,00857	0,13228	0,03523	0,06148	0,05398
Запорізька	0,13155364	0,20762	0,12698	0,35235	0,30738	0,09512
Івано-Франківська	0,01251597	0,05066	0,15344	0,02685	0,01639	0,05398
Київська	0,04076957	0,12252	0,22222	0,0755	0,04508	0,09512
Кіровоградська	0,00657264	0,03522	0,25926	0,06711	0,05328	0,02828
Луганська	0,03382826	0,09744	0,16931	0,07215	0,0082	0,13368
Львівська	0,0770104	0,06462	0,15873	0,12248	0,13525	0,23136
Миколаївська	0,08468603	0,26887	0,09524	0,02181	0,02049	0,10283
Одеська	0,05482786	0,17405	0,13228	0,04866	0,04918	0,18766
Полтавська	0,01490326	0,0808	0,16402	0,04698	0,06967	0,06684
Рівненська	0,00475381	0,05658	0,08995	0,0151	0,02869	0,0437
Сумська	0,0529471	0,07258	0,08466	0,09564	0,29918	0,06941
Тернопільська	0,00473283	0,00326	0,12169	0,02181	-	0,0437
Харківська	0,38152324	0,77878	0,46561	0,018121	0,2459	0,59897
Херсонська	0,00709686	0,03066	0,10053	0,02013	0,03689	0,05913
Хмельницька	0,00210334	0,01084	0,07937	0,02013	0,02869	0,01799
Черкаська	0,01297254	0,10853	0,12698	0,02181	0,06557	0,08226
Чернівецька	0,0063838	0,02473	0,10053	0,01342	0,02459	0,05913
Чернігівська	0,01464852	0,12619	0,13757	0,06208	0,02869	0,05656
м. Київ	1	1	1	1	1	1
м. Севастополь	0,02829522	0,01058	0,01058	0,00168	-	0,03599

На основі вказаного алгоритму із застосуванням таблиць Excel проаналізовано рівень інноваційного потенціалу кожного регіону України, а також визначено рейтинги регіонів (табл. 7)

Таблиця 7 – Оцінка інноваційного потенціалу регіонів України у 2004 році за багатофакторним методом

Регіони	Рейтингова оцінка інноваційного потенціалу регіону, R_i	Місце регіону
Автономна Республіка Крим	0,291652	10
Вінницька	0,205006	16
Волинська	0,134878	21
Дніпропетровська	0,491902	5
Донецька	1,14072	3
Житомирська	0,178318	18
Закарпатська	0,159822	20
Запорізька	0,551555	4
Івано-Франківська	0,173697	19
Київська	0,287815	11
Кіровоградська	0,276842	12
Луганська	0,249893	13
Львівська	0,349462	6
Миколаївська	0,316231	8
Одеська	0,301331	9
Полтавська	0,212562	14
Рівненська	0,119481	25
Сумська	0,344544	7
Тернопільська	0,131255	22
Харківська	1,192027	2
Херсонська	0,1279	23
Хмельницька	0,089291	26
Черкаська	0,199037	17

Чернівецька	0,122634	24
Чернігівська	0,207215	15
м. Київ	2,392384	1
м. Севастополь	0,047018	27

Аналіз даних доводить, що диверсифікація з регіонами показників займає широкий діапазон. Це свідчить про різні темпи соціально-економічного розвитку регіонів та стан інноваційних процесів у регіональному масштабі. Кіровоградська область має середній рівень інноваційного потенціалу і посідає дванадцяте місце серед 27 територіально-адміністративних одиниць. Враховуючи той факт, що інноваційна активність промислових підприємств Кіровоградської області в 2005 та 2006 роках не характеризувалась суттєвою позитивною динамікою, а лише незначними зрушеннями то слід робити висновок про уповільнене нарощування інноваційного потенціалу регіону

Таким чином, в результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

- якщо у деяких регіонах України відбувається підвищення інноваційної активності промислових підприємств, то в Кіровоградській області відбувається суттєве зниження;
- прискоренню інноваційної активності промислових підприємств області будуть слугувати, перш за все, підвищення інноваційного потенціалу підприємств регіону;
- для надання відчутного імпульсу інноваційному розвитку досліджуваному регіону доцільно подолати перешкоди ринкового характеру;
- відчутною підтримкою розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградщини буде надання систематизованої інформації про стан та прогнозні оцінки кон'юнктури ринків збуту інноваційної продукції Торгівельно-промисловою палатою Кіровоградської області;
- без сумнівів, що запровадження системи моніторингу інноваційного розвитку регіону теж внесе позитивний внесок у підвищення інноваційної активності підприємств, так як дозволить своєчасно реагувати на зміну ринкового середовища;
- дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності промислових підприємств регіону подолання таких проблем фінансового характеру, як нестача власних коштів підприємств, ускладненість залучення фінансових ресурсів з ринкових джерел. Тому розширення джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств за рахунок коштів держави і коштів місцевих органів влади, поширення практики надання інноваційним підприємствам середньострокових кредитів зі знижкою кредитної ставки безперечно є пріоритетними напрямками активізації інноваційної діяльності на Кіровоградщині;
- значного поштовху у розвиток інноваційної діяльності промислових підприємств Кіровоградської області надасть подальший розвиток загальновідомих інфраструктурних елементів підтримки інноваційного підприємництва, як бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, лізингових центрів, технопарків, інвестиційних та інноваційних фондів та компаній, фондів підтримки підприємств, кредитних спілок. Якщо врахувати, що специфічна інфраструктура інноваційної діяльності в області не демонструє високих темпів розвитку, має обмежене коло клієнтів, надає низькоякісні послуги, то як ніколи актуальними є підвищення ефективності діяльності всіх без виключення елементів інфраструктури інноваційного підприємництва.

Список літератури

1. Буча Н., Тарасов І. Модель інноваційного розвитку проблемних регіонів „Економіст”. – 2007. - №7.- с. 48-50.

2. Варналій З. Регіональна інноваційна політика України: проблеми та стратегічні пріоритети // Економіст. – 2007. - №9. – с. 36-39
3. Інноваційна активність промислових підприємств України// Веб-сайт Державного комітету статистики України www.ukrstat.gov.ua
4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Статистичний збірник – К.: Держкомстат України. - 2006 – 360 с.
5. Статистичний щорічник Кіровоградської області за 2006 рік: - Кіровоград: Головне управління статистики у Кіровоградській області. 2007 р.
6. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток промисловості України: тенденції та закономірності // Актуальні проблеми економіки. – 2007. - №3. – с. 82-96
7. Федулова Л. І. Перспективи інноваційного розвитку промисловості України // Економіка і прогнозування. – 2006. – №2. - с. 58-67

УДК 574 (075.8)

О.Г. Філімоніхіна, студ., Ф.П. Топольний, проф., д-р біол. наук
Кіровоградський національний технічний університет

Де на Україні жити краще?

В статті подано матеріал по захворюваності населення на Україні, описано які області є найбільш сприятливими для проживання з екологічної точки зору.

захворюваність населення, поширеність хвороб, екологічне благополуччя області

Кожен громадянин хоче жити в благополучній, з екологічної точки зору, території, оскільки якість навколишнього середовища істотно впливає на здоров'я населення.

Вважається, що кращі умови проживання знаходяться на територіях відомих оздоровниць – Крим, Карпати, береги морів. А чи вірно це? Для пошуку відповіді нами проведено аналіз рівня захворюваності населення України з 2001 по 2006 рік. Для зручності було використано адміністративно-територіальний поділ України, оскільки збір статистичних даних проводиться по областях.

До ознак, що визначають загальну екологічну характеристику області були віднесені: повітря, вода, земля, радіація, клімат, здоров'я населення.

Перші п'ять ознак характеризують екологічний стан області, а остання є головною у визначенні екологічного благополуччя області, адже вона безпосередньо залежить від перших п'яти.

Пункт „здоров'я населення” включає в себе наступні підпункти:

– захворюваність населення;

- природний рух населення - включає в себе кількість народжених, померлих осіб. По цим даним і визначається природний приріст населення, який може бути додатнім або від'ємним в залежності від співвідношення вищезазначених показників;

– епідемічна ситуація в області.

Показник „епідемічної ситуації” є непостійним і залежить від багатьох причин, наприклад, від пори року, рівня життя населення та ін., тому його досить незручно використовувати при аналізі даних за відносно довгий період часу. Показник „природний рух населення” частіше використовується для аналізу приросту населення